

verzameld tot sub-groepen, daarin zijn opgeborgen, op de wijze als hierboven aangegeven.

Indien méér dan twee Kasboeken of Bankrekeningen gevoerd worden (bij twee Kasboeken of Giroboeken kan daarvan aantekening op de buitenzijde der binnenmappen geschieden) waarbij de aantekeningen van elk Kasboek of elke Bankrekening afzonderlijk weder in sub-groepen onderverdeeld kan zijn, wordt als volgt gehandeld.

Op de buitenvoorzijde der omslagvellen wordt — behalve eene opsomming der sub-groepen — tevens vermeld de naam van het Kasboek of de Bankrekening, waarop de controle-aantekeningen betrekking hebben b.v. A. bank Debet — B. bank Debet — C. Bank Debet. Deze drie, weder bij-elkaar behorende omslagvellen met aanteeckenformulieren, gesplitst naar sub-groepen, worden nu weder gelegd in een nieuw dubbel vel blanco papier. Dit buiten-omslagvel „Banken *Debet*” wordt in Map B gelasseerd onder No. 3 en op de voorzijde ervan wordt bovendien geschreven:

- A. bank
- B. bank
- C. bank

Ten slotte strekt de systematiek van dossier-indeeling zich in laatste instantie uit tot het voorzien van elke aantekening op een aanteecken-formulier van een doorlopend volgnummer. Daarbij moet op iedere *soort* aanteeckenlijst telkens met 1 worden begonnen, omdat uiteraard niet vooraf is vast te stellen, hoeveel en welke soort van aantekeningen in den loop der controle gemaakt zullen worden.

Zowel op den buiten-omslag als op de binnenmappen, inlegvellen, formulieren enz. behoort te worden aangeeteekend op welke controle deze betrekking hebben.

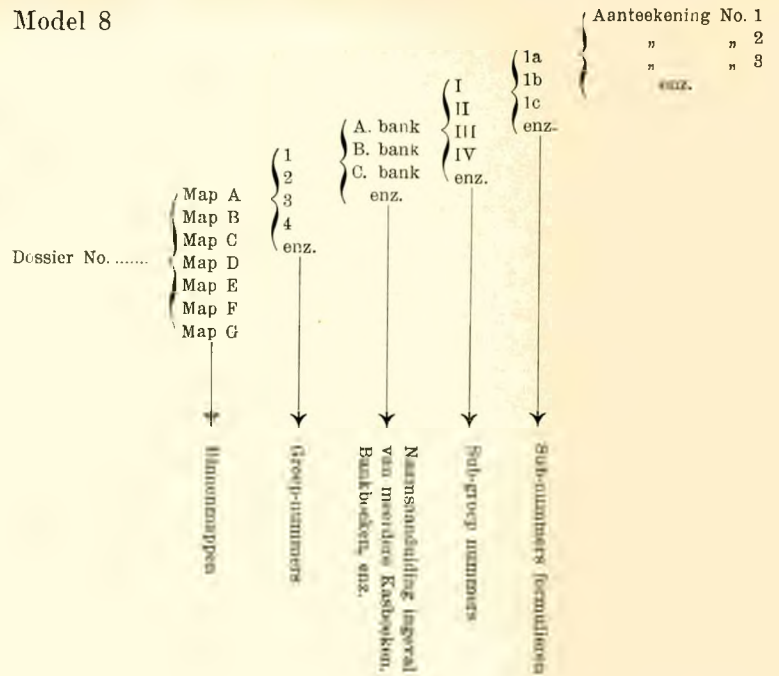
Op vele accountantskantoren bestaat de goede gewoonte, om hetzij voor iederen cliënt, hetzij voor iedere controle, een doorlopend volgnummer vast te stellen en dit, inplaats van den naam van den cliënt, op den omslag, de binnenmappen enz. te vermelden.

Ofschoon van niet zoo heel veel belang, want aangenomen mag worden, dat de accountant en zijne assistenten wel zorg zullen dragen, dat geen notities van den eenen cliënt onder de oogen komen van een anderen, of onbevoegden, verdient het aannemen en op de verschillende stukken vermelden van een nummer de voorkeur boven het opnemen van den naam van den cliënt, o.m. om de volgende redenen:

- 1°. omdat het, ten aanzien van de eigen organisatie, aansluit aan het hiervoor geschetste, of ander, systeem van dossier-indeeling; in de correspondentie en het opbergen dáárvan en van de dossiers kan die nummering dan eveneens worden doorgevoerd;
- 2°. omdat bij telefonische gesprekken dan geen namen genoemd behoeven te worden;
- 3°. omdat het accountantsberoep nu eenmaal geheimhouding medebrengt en het daarom goed is — zonder hierbij aan beroeps-politiek te denken — den cliënten ook naar buiten de zekerheid te verschaffen, dat met deze geheimhouding in alle deelen rekening wordt gehouden.

Tot besluit der bespreking van de inrichting van het Dossier laten wij hieronder in model 8 eene schematische voorstelling volgen van die inrichting, zooals deze hiervoor is uiteengezet.

Model 8



G. HARTOG

COMPENSATIE VAN WINSTEN EN VERLIEZEN VOOR DE R.I.B.

Het artikel van den Heer *II. de Leede* in het Septembernummer over bovengenoemd onderwerp geeft mij aanleiding tot onderstaande beschouwingen.

Na eenige opmerkingen over het systeem der wet wordt de vraag gesteld welke gevolgen verbonden zijn aan het inlasschen van de in art. 17, 2de lid voorkomende, met het systeem der wet strijdige bepaling.

De daarbij van belang zijnde punten, n.l.

1e. welk verlies kan voor compensatie in aanmerking komen; en

2e. waarmede moet dat verlies worden gecompenseerd, worden allereerst bezien aan de hand der M. v. T., waaruit wordt afgeleid, dat men heeft moeten zoeken naar de wijze, waarop de nieuwe compensatie-bepaling ingelasecht zou moeten worden.

Dit zoeken heeft geleid tot het onderbrengen bij een artikel dat een compensatie regelt van de zuivere opbrengsten der bronnen van inkomen onderling in een bepaald jaar.

Uitsluitend aan de plaats, welke de nieuwe compensatie-bepaling in de wet heeft gekregen, wordt nu de gevolgtrekking verbonden, dat „de nieuwe compensatie-regeling zich dan ook tot de zuivere opbrengst der bronnen van inkomen beperkt.” Een verdere conclusie is: „op zich zelf staande werkzaamheden (art. 18) vallen dus daar buiten.”

Hier is m.i. een onjuistheid door den Heer *de Leede* begaan. Te concludeeren, dat de op zich zelf staande werkzaamheden er buiten vallen, omdat de nieuwe compensatie-regeling zich tot de zuivere opbrengst der bronnen van inkomen beperkt, is m.i. onjuist, omdat de op zich zelf staande werkzaamheden eveneens bronnen van inkomen zijn.

Op de nader volgende opmerking, waaruit tevens wordt afgeleid, dat de op zich zelf staande werkzaamheden er buiten vallen, n.l. dat in art. 18 staat, dat op zich zelf staande werkzaamheden bij de toepassing van de artt. 12 t/m 17 (dus ook art. 17 2de lid) buiten aanmerking blijven, kom ik straks terug.

Nadat voorloopig vastgesteld is, dat voor verrekening in aanmerking komt een eventueel nadeelig saldo van de berekening

volgens art. 17, wordt de vraag gesteld waarmee dit nadeelig saldo moet worden verrekend.

Art. 17 2de lid geeft zulks aan, n.l., bij de vaststelling van het inkomen van het volgend belastingjaar en indien" enz.

Thans wordt de moeilijkheid opgeworpen wat onder „inkomen" is te verstaan.

Naar de meening van den Heer *de Leede* gebruikt de wet het begrip in drieërlei beteekenis.

Ik twijfel aan de juistheid van deze bewering.

Naar mijn meening onderscheidt de wet in „inkomen" en „belastbaar" (zuiver) inkomen.

Wat onder „inkomen" moet worden verstaan, is terug te vinden in art. 4 der wet, n.l.:

Onder inkomen wordt verstaan de som van hetgeen, in geld of geldswaarde, zuiver genoten wordt als opbrengst van:

- 1e. onroerende goederen
- 2e. roerend kapitaal
- 3e. onderneming en arbeid
- 4e. rechten op periodieke uitkeeringen van het leven afhankelijk.

Volgens deze omschrijving van het begrip „inkomen" staat het m.i. vast, dat niet van „inkomen" kan gesproken worden, zolang niet ook art. 18 is toegepast, omdat de op zich zelf staande werkzaamheden behooren tot de groep, „onderneming en arbeid".

Ik meen derhalve, dat onder „inkomen" te verstaan is hetgeen de Heer *de Leede* onder 2e noemt: saldo berekening volgens art. 18.

Het begrip „inkomen", dat hij onder 1e. aanduidt als het totaal van de zuivere opbrengst der bronnen van inkomen (bedoeld zal zijn de zuivere opbrengst der permanente bronnen van inkomen) zal hij vermoedelijk afleiden uit art. 18, waar gezegd wordt, dat het volgens de genoemde artikelen (d.z. de artt. 12 t/m 17) bepaalde *inkomen* met het zuivere bedrag der opbrengst op zich zelf staande werkzaamheden moet worden vermeerderd of met een verlies daaruit verminderd.

M.i., wordt het woord „inkomen" hier niet zelfstandig gebruikt en mag het niet gescheiden worden van de onmiddellijk daaraan voorafgaande woorden „volgens de genoemde artikelen bepaalde".

Hier wordt dus niet gesproken van „inkomen" doch van „het volgens de genoemde artikelen bepaalde inkomen".

Over het „zuiver inkomen", waarnaar blijkens art. 4 de binnen het Rijk wonende natuurlijke personen belastingplichtig zijn, bestaat geen verschil van meening. Het wordt gevonden door het volgens de artt. 12 tot en met 18 bepaalde inkomen te verminderen met de in art. 19 bedoelde persoonlijke lasten.

Daar ik vooropstel, dat art. 4 aangeeft wat onder „inkomen" is te verstaan, kan ik mij o.m. niet vereenigen met de conclusie van het tweede geval.

Als „inkomen" moet dan m.i. worden aangenomen het bedrag van f 6.000,—, waarmee het saldo art. 17 ad. f 2.000— kan worden gecompenseerd, zoodat ik dan kom tot een zuiver inkomen van f 3.500.—.

Alvorens de andere gevallen te bespreken, wil ik terugkomen op het beroep van den Heer *de Leede* op het eerste lid van art. 18.

Omdat in dat lid staat, dat op zich zelf staande werkzaamheden bij de toepassing der artt. 12 tot en met 17 buiten aanmerking blijven, wordt geconcludeerd, dat de compensatie-regeling in art. 17 2de lid voorkomende, niet van toepassing kan zijn op de op zich zelf staande werkzaamheden.

Ik stel voorop, dat de woorden van het eerste lid van art. 18 een stevig middel aan de hand doen om de compensatie te beperken tot de permanente bronnen van inkomen.

Aan den anderen kant vraag ik mij af of het juist is de woorden van dat eerste lid, welke met een geheel andere bedoeling

geschreven zijn, aldus te benutten, m.a.w. ik wil nagaan of het niet compenseeren van verliezen uit op zich zelf staande werkzaamheden uitsluitend is volgens de letter van de wet of ook volgens den geest van de wet.

Ik zie daartoe allereerst de M. v. T. op de wijziging van art. 17, uit welke toelichting ongetwijfeld kan worden afgeleid, dat niet de bedoeling heeft voorgezetene zuivere inkomens te compenseeren, doch waarin niet met zooveel woorden te lezen staat hoe te handelen met verliezen uit op zich zelf staande werkzaamheden.

Ik lees dan in de M. v. T.: „De ondergeteekende vindt mitsdien aanleiding het tot stand komen te bevorderen van een wetswijziging, die het compenseeren van negatieve resultaten met positieve mogelijk zal maken."

De Minister spreekt hier zeer algemeen, d.w.z. uit het aangehaalde is althans niet af te leiden dat hij de compensatie heeft willen beperken tot de resultaten verkregen uit permanente bronnen van inkomen.

Ik wil daarom nagaan wat de wet voorschreef omtrent compenseeren van negatieve en positieve resultaten, voordat het tweede lid van art. 17 werd ingelascht.

Daartoe kan allereerst worden opgemerkt dat de termen „negatief resultaat" en „positief resultaat" als zoodanig niet in de wet worden gebruikt.

Wel vind ik er twee andere uitdrukkingen, n.l. „verlies" en „zuivere opbrengst". Het woordje verlies kwam voor in art. 17 en art. 18 en na de wetswijziging ook in het tweede lid van art. 17; de uitdrukking „zuivere opbrengst" werd eveneens aangetroffen in art. 17 en art. 18.

Het wil mij voorkomen, dat het in de wet gebezigde woordje „verlies" zoowel in art. 17 als in art. 18 beteekent „negatief resultaat".

In het tweede lid van art. 17 heeft het woordje verlies volkomen dezelfde beteekenis.

In een artikel over het hier behandelde onderwerp in het Augustus-nummer 1927 van de Naamlooze Vennootschap zegt de Heer *M. J. H. Smeets*, dat het woordje „verlies", dat in het tweede lid van art. 17 voorkomt, slaat op de negatieve resultaten van de verschillende bronnen van inkomen met uitzondering van de op zich zelf staande werkzaamheden.

Daar art. 18 de toepassing van art. 17 uitschakelt, kan ik mij er mede vereenigen dat gezegd wordt, dat het woordje „verlies" in het tweede lid „slaat op" de negatieve resultaten van permanente bronnen van inkomen, niet echter indien de bedoeling van den schrijver zou zijn, dat de beteekenis van het woordje „verlies" in het tweede lid zou zijn „negatief resultaat eener permanente bron van inkomen". Het woordje verlies in art. 18 heeft m.i. ook geen andere beteekenis dan „negatief resultaat".

De term „zuivere opbrengst" stemt m.i. volkomen overeen met „positief resultaat".

Hoe werd nu vóór de wetswijziging gehandeld ten aanzien van negatieve en positieve resultaten?

Art. 17 oud schreef voor, dat een negatief resultaat eener bron van inkomen moest worden in mindering gebracht van het positief resultaat der verdere bronnen van inkomen.

Dit artikel was in zekeren zin overbodig, indien het woordje „som" voorkomende in art. 4 algebraïsch werd opgevat. Daar toch werd gezegd, dat onder inkomen wordt verstaan de som van hetgeen in geld of geldswaarde, zuiver genoten wordt als opbrengst van: enz.

Aangezien de bronnen, waarvoor in art. 18 bijzondere voorschriften gegeven worden, blijkens B. 3297 behooren tot de groep „onderneming en arbeid", stond het zonder meer vast, althans wanneer het woordje „som" algebraïsch wordt opgevat, dat het positieve resultaat van op zich zelf staande werkzaamheden moest worden bijgevoegd en het negatieve resultaat moest worden in mindering gebracht.

Niettemin werd het in zekeren zin overbodige artikel 17 (oud) voor de toepassing van art. 18 uitgeschakeld.

Wilde men de opbrengst van op zich zelf staande werkzaamheden in de belastingheffing kunnen betrekken, zoo was het noodig de artikelen, welke op de bronnentheorie betrekking hadden, n.l. de artt. 12 t/m. 16 uit te schakelen. Daar nu in art. 17 verwezen werd naar „de regelen omtrent de bepaling der zuivere opbrengst”, m.a.w. ook naar de artt. 12 t/m 16. was het gewenscht ook art. 17 oud uit te schakelen, hoewel het vaststond, dat de compensatie-idee, welke in dat artikel was neergelegd, evenzeer toepassing moest vinden voor de opbrengst van op zich zelf staande werkzaamheden.

Om dit, hoewel reeds voortvloeiende uit art. 4, nog eens nadrukkelijk vast te leggen, werd in het 2de lid de bepaling opgenomen, dat het volgens de artt. 12 t/m 17 bepaalde inkomen moest worden vermeerderd met het zuivere bedrag der opbrengst van op zich zelf staande werkzaamheden of met een verlies verminderd.

De geest van de wet was dus, dat ten aanzien van positief en negatief resultaat van op zich zelf staande werkzaamheden, op volkomen dezelfde wijze moest gehandeld worden als met positief en negatief resultaat van permanente bronnen van inkomen.

De Minister wil nu de compensatie-mogelijkheid vergroten. De plaats echter die gegeven wordt aan de bepaling, welke die mogelijkheid moet scheppen, zou thans de oorzaak zijn, dat ten aanzien van een negatief resultaat eener op zich zelf staande werkzaamheid op geheel andere wijze moet gehandeld worden dan ten aanzien van een negatief resultaat eener permanente bron van inkomen.

Ik kom op grond van het vorenstaande tot de conclusie, dat het uitschakelen van de negatieve resultaten van op zich zelf staande werkzaamheden bij de vaststelling van het inkomen in het daarop volgend belastingjaar in strijd is met den geest van de wet.

Thans de door den Heer *de Leede* besproken gevallen, bij welke bespreking ik mij, hoewel in strijd met den geest der wet, op het standpunt zal plaatsen, dat compensatie van verliezen uit op zichzelf staande werkzaamheden niet mogelijk is bij de vaststelling van het inkomen van het volgend belastingjaar.

1ste geval.

De Heer *de Leede* compenseert nu de *f* 2.000,— negatieve resultaten van het belastingjaar 1926/27 met de *f* 9.000,— positieve resultaten belastingjaar 1927/28.

Hiermede kan ik mij niet vereenigen, omdat blijkens art. 17, 2de lid verrekening moet plaats hebben bij de vaststelling van het „inkomen” van het volgend belastingjaar.

In art. 4 wordt aangegeven wat onder inkomen is te verstaan en daaruit blijkt duidelijk, dat niet van „inkomen” kan worden gesproken, zoolang ook niet art. 18 is toegepast.

De Heer *de Leede* wil van dit inkomenbegrip niet weten, omdat art. 18 de op zich zelf staande werkzaamheden van de toepassing van art. 17 uitsluit.

M.i. ten onrechte, want art. 17, 2de lid zegt uitsluitend waar mede het nietverrekende verlies alsnog moet verrekend worden en wel met het inkomen van het volgende belastingjaar. Alvorens de compensatie van art. 17 2de lid te kunnen toepassen, moet dus eerst het inkomen van het volgend belastingjaar vastgesteld worden en op de grootte van een dergelijk inkomen kan toch bezwaarlijk van invloed zijn de plaats, die in de wet aan een artikel wordt gegeven.

Hetgeen de Heer *de Leede* als inkomen wenscht aangemerkt te zien en hetgeen hij noemt het saldo der berekening volgens art. 17, is niet wat de wet onder „inkomen” verstaat. Hoogstens zou het kunnen omschreven worden als art. 18 doet, n.l. het „volgens de genoemde artikelen bepaalde inkomen.”

Ik wil derhalve de *f* 2.000,— negatief resultaat 1926/27 compenseeren met de *f* 8.000,— saldo art. 18 en kom dan overigens tot hetzelfde belastbaar inkomen, hetgeen uitsluitend toe te schrijven is aan de gekozen cijfers.

2de geval.

Het zal geen betoog meer behoeven dat ik de *f* 2.000,— wil compenseeren met de *f* 6.000,— saldo art. 18, zoodat ik kom tot een zuiver inkomen van *f* 3.500,—.

3de geval.

Hier is mijn conclusie dat de *f* 2.000,— negatief resultaat 1926/27 niet voor 1927/28 kunnen gecompenseerd worden, omdat het inkomen *f* 2.000,— negatief bedraagt. Verrekening kan dan plaats vinden bij de vaststelling van het inkomen voor het belastingjaar 1928/1929.

4de geval.

Hier wordt besproken het geval, dat de bron, welke een negatief resultaat gegeven heeft, niet meer bestaat bij den aanvang van het belastingjaar, waarvan het inkomen moet worden vastgesteld en met welk inkomen volgens art. 17, 2de lid moet worden verrekend.

Persoonlijk voelt de Heer *de Leede* voor het standpunt een negatief resultaat van een niet meer bestaande bron niet te verrekenen, omdat hij anders in strijd zou komen met art. 12 der wet, hoewel hij ook van meening is, dat voor de toepassing der nieuwe bepaling volgens het andere standpunt veel te zeggen zal zijn.

Ik voel veel voor het standpunt om niet te vragen of de bron, welke b.v. voor 1926/27 een verlies gaf, per 1 Mei 1927 nog wel bestaat.

Immers het inkomen voor het belastingjaar 1927/28 moet worden vastgesteld, waarbij vanzelfsprekend art. 12 een belangrijke rol speelt. Is eenmaal dat inkomen vastgesteld, dan moet verrekend worden een verlies indien en voorzover dit voor het voorafgaande belastingjaar niet kon worden verrekend met de zuivere opbrengst der verdere bronnen van inkomen. Dit is, om mij weer tot het voorbeeld van den Heer *de Leede* te bepalen, een verlies van *f* 2.000,— dat voor het belastingjaar 1926/27 gevonden werd door toepassing van o.m. art. 12.

Dit verlies is voor het belastingjaar 1926/27 vastgesteld en de grootte daarvan kan m.i. moeilijk meer wijziging ondergaan.

Een oogenblik aannemende dat, aldus redeneerend, in strijd met art. 12 gehandeld zou worden, dan kan nog worden opgemerkt dat, zooals de Heer *de Leede* ook aanvoerde, de geheele compensatie-idee van art. 17 2de lid in strijd is met de bronnen-theorie en dus met het systeem der wet.

M'n conclusie is derhalve, dat ik geen bezwaar heb de *f* 2.000,— negatief resultaat belastingjaar 1926/27 te compenseeren met de *f* 18.000,— saldo art. 18 belastingjaar 1927/28.

5de geval.

Het is m.i. buiten twijfel, dat de woorden „volgens het eerste lid”, betrekking hebben op „verrekening” en niet op „verlies”.

Voor de eerste maal wordt over verrekening gesproken en ingeval niet werd aangegeven welke verrekening bedoeld werd, dan zou men dienaangaande in het duister tasten.

De Heer *de Leede* komt trouwens tot dezelfde conclusie. Een andere vraag is echter of juist is zijn beweren, dat voor het belastingjaar 1926/27 moet worden verrekend met de *f* 8.000,— opbrengst van op zich zelf staande werkzaamheden, terwijl dezelfde *f* 2.000,— voor het belastingjaar 1927/28 andermaal moeten verrekend worden.

Dit zou slechts mogelijk zijn indien het voorschrift van art. 17 2de lid dwingend recht, was, m.a.w. wanneer dit artikel toepassing zou moeten vinden ook indien een andere in de wet neergelegde compensatie-mogelijkheid (n.l. die van art. 18) in hetzelfde belastingjaar werd toegepast.

In art. 17 2de lid wordt de toepassing van art. 18 niet uitgeschakeld, zoodat wanneer compensatie volgens dit artikel heeft plaats gehad, niet andermaal compensatie kan plaats vinden.

Het 5de geval van den Heer *de Leede* leent zich nog tot een andere vraag, n.l. deze.

Als art. 17 1ste lid te toegepast, blijft een niet verrekend verlies van f 2.000,—.

Art. 17 2de lid schrijft nu voor, dat dit verlies moet verrekend worden bij de vaststelling van het inkomen voor het volgend belastingjaar.

De vraag is nu hoe groot het „volgens de genoemde artikelen bepaalde inkomen”, waarvan in art. 18 sprake is, bedraagt.

Is dit nu f 2.000,— negatief gebleven of wordt dit door de toepassing van art. 17 2de lid teruggebracht tot nihil, in welk geval voor het belastingjaar 1926/27 zou worden aangeslagen naar f 8.000.— min f 500,— persoonlijke lasten = f 7.500,—.

Persoonlijk voel ik voor deze opvatting niets, omdat dan zou moeten vaststaan, dat art. 17 2de lid een andere compensatiemogelijkheid in hetzelfde belastingjaar zou uitsluiten.

Resumeerende kom ik tot de volgende conclusies.

1e. het niet-compenseeren van verliezen uit op zich zelf staande werkzaamheden bij de vaststelling van het inkomen voor het volgend belastingjaar is overeenkomstig de letter der wet, doch in strijd met den geest der wet.

2e. onder „inkomen”, waarmede volgens art. 17 2de lid moet verrekend worden, is te verstaan het inkomen berekend volgens de artt. 4 t/m 18 der wet.

3e. indien in eenig belastingjaar een verlies uit permanente bronnen van inkomen kan worden verrekend met de zuivere opbrengst van op zich zelf staande werkzaamheden in dat jaar, kan niet bij de vaststelling van het inkomen voor het volgend belastingjaar andermaal verrekend worden.

4e. indien het bedrag, dat bij de vaststelling van het inkomen voor het volgend belastingjaar eenmaal is vastgesteld, behoeft niet te worden nagegaan of de grootte van dit bedrag wijziging zou kunnen ondergaan, door per 1 Mei van dat volgend belastingjaar de bronnentheorie nog eens toe te passen op de samenstellende bestanddeelen van dat vastgestelde bedrag.

H. C. VAN WOERDEN

NASCHRIFT

Ter voldoening aan het verzoek der redactie om een zoo beknopt mogelijk naschrift te geven, zal ik alleen op de hoofdpunten van het betoog van den Heer *van Woerden* ingaan. De Heer *van Woerden* is van meening, dat de op zichzelf staande werkzaamheden bij de toepassing der nieuwe compensatiebepaling niet buiten beschouwing mogen blijven.

Ten aanzien van het bedrag, dat voor compensatie in aanmerking komt, baseert hij dit op den geest der wet en ten aanzien van het bedrag, waarmede verrekening moet plaats hebben, motiveert hij zijne opvatting door er op te wijzen, dat onder het begrip inkomen ook de op zichzelf staande werkzaamheden vallen.

Beide punten zal ik achtereenvolgens behandelen.

Voor wat betreft het eerste punt merkt de Heer *van Woerden* op, dat ik eene onjuistheid heb begaan door te concluderen, dat op zichzelf staande werkzaamheden buiten beschouwing moeten blijven, omdat de nieuwe compensatieregeling zich tot de zuivere bronnen van inkomen beperkt. Door mij zijn echter als gronden aangevoerd, de toevoeging der nieuwe bepaling aan art. 17 — dat alléén de compensatie regelde van de z.g. permanente bronnen van uitkomsten — en de uitdrukkelijke motivering dier toevoeging in de M. v. T. De bedoelde onjuistheid is dus niet begaan.

Ten einde aan te toonen, dat de uitschakeling der op zich-

zelf staande werkzaamheden in strijd is met den geest van de wet, gaat de Heer *van Woerden* de M. v. T. op de wijziging van art. 17 na.

Uit hetgeen hij daaruit aanhaalt en de interpretatie, die hij buitendien daaraan geeft, is inderdaad niet af te leiden, dat de Minister de compensatie heeft willen beperken tot de permanente bronnen van inkomen. Zeer zeker is dit echter af te leiden uit hetgeen ik uit de M. v. T. citeerde om de motieven, die tot de nieuwe compensatie-regeling hebben geleid, weer te geven. De Minister heeft het daar toch over eene bron van inkomen, die eene sterk wisselende opbrengst, en zelfs zoo nu en dan eene negatieve opbrengst geeft. De Heer *van Woerden* zal toegeven, dat hier alleen van eene permanente bron van inkomen sprake kan zijn.

Eene beperking der compensatie-regeling tot de permanente bronnen van inkomen past dus volkomen bij de motiveering in de M. v. T. aan. En dit is ook wat in de practijk gewenscht werd. Juist het niet compenseeren van die wisselende opbrengst van eenzelfde bron van inkomen, voelde men steeds als eene groote onbillijkheid aan.

Verder verlieze men niet uit het oog, dat door het invoeren der nieuwe bepaling, aan de eischen der theorie geweld is aangedaan. Dat men zich hierbij beperkt, kan ik moeilijk in strijd met den geest van de wet vinden en is verder ook niets ongevoons in de Wet op de R.I.B. Analoge gevallen treft men aan bij het Hoofdstuk „Ontheffingen”.

Wat het tweede punt betreft zij opgemerkt, dat hieromtrent alleen bepaald is, dat verrekening moet geschieden bij de vaststelling van het inkomen van het volgend of daaropvolgend belastingjaar. Dit ziet dus op het tijdstip van verrekening en niet op het bedrag, waarmede verrekend moet worden. Dat die verrekening dus per sé met dat inkomen moet geschieden, zooals de Heer *van Woerden* meent, acht ik onjuist. Er is hier voldoende ruimte voor andere opvattingen en dan blijf ik nog steeds mijne opvatting om een nadeelig saldo van art. 17 van een bepaald belastingjaar te verrekenen met een positief saldo van art. 17 van het volgend belastingjaar, de meest juiste vinden, en wel

1°. omdat het mij voorkomt, dat dit meer in overeenstemming met de bedoeling der nieuwe bepaling is; en

2°. omdat het mij logischer schijnt de verrekening te doen plaats vinden tussehen twee gelijksoortige grootheden, dan zooals de Heer *van Woerden* wil, tussehen twee ongelijksoortige grootheden.

Wat conclusie 3 aangaat zie ik niet in, waarom in een uitzonderingsgeval de toepassing van art. 17, 2e lid achterwege zou moeten blijven, ook al is een dubbele aftrek daarvan het gevolg.

Conclusie 4 geeft de principiele meening van den Heer *van Woerden* weer, dat de bronnentheorie op art. 17, 2e lid niet van toepassing is.

Ik heb mij in dit opzicht minder positief uitgelaten en zal aan de toekomstige jurisprudentie maar overlaten hoe in zoo'n geval gehandeld moet worden. Intusschen geef ik volkomen toe, dat de lezing van den Heer *van Woerden* voor de practijk de meest aantrekkelijke is.

H. d. L.

EFFICIËNTIE

Red. L. POLAK

Nederlandsch Instituut voor Efficiency

Het bestuur van bovengenoemde Vereeniging verzoekt ons plaatsing van de onderstaande mededeelingen, aan welk verzoek wij gaarne voldoen.

Het denkbeeld tot oprichting van een blijvend Instituut voor Efficiency, werd geboren tijdens het Bezuinigings